

РЕШЕНИЕ

№ 6727

гр. с., 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 149 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА Н. ДИНЕВА ИЛИЕВА

при участието на секретаря ТАТЯНА Г. ВЕЛИНОВА
като разглежда докладваното от ЕЛЕНА Н. ДИНЕВА ИЛИЕВА Гражданско
дело № 20221110160963 по описа за 2022 година

*Производството е по реда на Част втора, Дял първи от Гражданския процесуален
кодекс (ГПК).*

Предявени са искове с правна квалификация чл. 76, т. 9 от *Закона за българските лични
документи (ЗБЛД)*, вр. чл. 127а, ал. 2 от *Семейния кодекс (СК)* и чл. 45 от *Закона за
българските лични документи (ЗБЛД)* от Л. Т. И. срещу Х. К. Г..

С исковата молба се отправя искане до съда за заместване на съгласие на бащата Х. К. Г..на
детето и ответник в производството, за пътуване извън границите на Република България.

Ищцата Л. Т. И. поддържа, че с ответника Х. К. Г. са родители на детето с. Х. Г.а. Сочи, че
страните не са сключвали брак, като детето е родено от връзката им на 19.05.2012г. Посочва,
че с ответника са разделени, като детето живее със своята майкав гр. с.. По време на
съжителството ответникът е проявявал агресия и липса на уважение към Л. И.. Със съдебно
решение родителските права са предоставени за упражняване на майката, като на бащата е
определен режим на лични контакти с детето. Посочва, че поради агресивно поведение на
бащата с детето, то се страхува от него. Твърди, че през месец май 2022г. майката е
планувала почивка в Англия с дъщеря си, но не е успяла да замине, тъй като ответникът е
оттеглил пълномощното си, с което дава разрешение на детето да пътува. След многократни
разговори на ищцата с ответника да разреши с. да пътува, същият отказва да даде съгласие.
Посочва, че е в интерес на детето е да пътува извън границите на страната. Твърди, че иска
да пътува с дъщеря си в страни от Европейския съюз и в страни, съседни на Република
България-Република Северна Македония и Република Сърбия, Република Турция, Албания,
Босна и Херцеговина, Великобритания с цел почивка и екскурзия. Ето защо моли съда да
даде разрешение за заместване съгласието на бащата за пътуване на детето в чужбина до

посочените държави за срок от пет години. Иска от съда да замести съгласието на ответника за издаване на необходимите документи за пътуване на детето.

Ответникът, в срока по чл. 131 ГПК, депозира отговор на искова молба, с който не взима становище по предмета на спора. В открито съдебно заседание оспорва молбата. Възражава, че целта на пътуването е да се отдели детето от бащата.

Съдът, като прецени относимите доказателства и доводи, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Страните са родители на детето с. Х. Г.а. С решение №464641 от 31.07.2018г. на СРС, 84състав, по гр.д. №11655/2018г., родителските права са предоставени на майката, като на бащата е определен режим на лични контакти.

От становище на социален работник от ДСП Връбница е видно, че майката и бащата на с. са в силно влошени отношения. Помежду си водят много граждански и наказателни дела.

Посочено е в доклада, че пътуванията на детето не нарушават интересите му. Детето живее с майка си, като бащата съобщава, че е възпрепятстван да вижда детето.

От становище на ДСП Възраждане се установява, че детето живее заедно с неговата майка, новия партньор на ищцата и общото им дете. При разговор със социален работник детето е споделило, че когато е било на летен лагер, баща ѝ е дошъл на лагера и започнал да крещи. Детето се страхува от баща си. Срещу ответника има издадена заповед за защита по закона за защита от домашното насилие. Детето се среща със своя баща в контактен център. с. тренира спорт, който провежда състезания в чужбина.

Лично изслушано, в открито съдебно заседание, детето с. Х. Г.а заявява, че иска да пътува заедно със своята майка и да обиколи всички държави в света. Не желае да се вижда със своя баща, защото е груб и агресивен и се страхува от него.

Лично изслушан бащата заявява, че е против детето да пътува.

От показанията на св. И.К.И., които съдът преценява по ред на чл.172 ГПК, се установява, че през месец май 2022г., като подарък за родения ден на детето, семейството е имало намерение да пътува до Англия. При гранична проверка се установява, че ответникът е оттеглил пълномощното си. Детето иска да пътува до Гърция, както и да посещава състезания. Детето има желание да ходи на море в Република Гърция. Организират се състезания в чужбина по таекуондо, на които с. иска да участва, но е възпрепятствана.

Съдът, като взе предвид конституционно прогласения принцип в чл. 35, ал. 1, изр. първо от *Конституцията на Република България* (КРБ), според който всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, намира, че предявеният иск е основателен.

Съгласно българската правна уредба решенията, свързани с пътуване на малолетно или непълнолетно дете в чужбина и издаване на паспорт на негово име, се вземат по общо съгласие на родителите. Целта на законодателят в чл. 127а СК е, че общото решение на родителите по въпроса осигурява най-голямата гаранция, че интересите на детето са

защитени. В този смисъл е и практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК(виж. *Решение № 295 от 04.12.2015 г. по гр. д. № 3212 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 3-то гр. отделение, Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение*).

Понятието висши интереси на детето е залегнало в редица международни актове (чл.3 *Конвенцията за правата на детето, Конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела свързани с родителска отговорност и други*). Тези актове закрепват основните права на децата, като изграждат комплекс от мерки, чрез които те да бъдат гарантирани. Въвеждат основополагащ принцип, а именно съобразяването на техните висши интереси. Сред основните права на детето попадат правото на живот, на име, на гражданство, на семейство, на неприкосновена връзка с двамата родители, на свобода на убеждението и мисълта, на жизнен стандарт, на защита срещу посегателства и срещу незаконно прехвърляне и задържане. В т. 3 от ППВС № 1/12.11.1974 г. е посочено, че решаващо значение за интересите на децата има цялата съвкупност от интереси, но от аспекта на всестраниното развитие на личността. Определение на понятието за „най-добър интерес на детето“ е даден в разпоредбата на § 1, т. 5 от ДРЗЗДет. Целта е най-пълно да се удовлетворят физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, съобразно неговите желания и чувства, но не изцяло, а чрез преценка дали и доколко това е възможно с оглед възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, с оглед на способността на родителите да се грижат за него, а също така и с последиците, които ще настъпят за детето при промяната на обстоятелствата и опасността или вредата, която може да му бъде причинена при тази промяна. Затова при постановяване на решение, което се отнася до интересите на децата трябва да се оценяват конкретните интереси на детето. (виж. *Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685 / 2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО*

От първостепенно значение е интересът на детето, поради което съдът и не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Съдът се произнася, изхождайки от причините, поради които детето ще пътува извън страната, съображенията на родителя – ответник да не се съгласи с това и конкретните обстоятелства, включително условията на пътуване, средата, в която ще пребивава детето в съответната държава, евентуалната му адаптация, желанието на самото дете, като дължи разрешение, което да гарантира най-добре благополучието на детето. В тази връзка *Решение № 31 от 16.06.2016 г. по гр. д. № 3426 / 2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО*.

В т. 31 по дело С-215/15 на Съда на Европейския съюз се потвърждава, че искът на единия родител съдът да замени липсващото съгласие на другия родител за пътуването на детето им извън държавата членка по неговото пребиваване и за издаването на паспорт на името на това дете, попада в материалното приложно поле на Регламент № 2201/2003, като представлява част от „родителската отговорност“, според Регламента. Съдът се произнася

относно необходимостта на детето да бъде издаден паспорт и относно правото на родителя-ищец да внесе заявление за издаването му, както и да пътува в чужбина с детето без съгласието на другия родител. Този иск има за предмет упражняването на „родителската отговорност“ за детето по смисъла на член 1, параграф 1, буква б) от Регламент № 2201/2003 във връзка с член 2, точка 7 от същия. В обхвата на регламента попада гарантирането на равенството на всички деца, като обхваща всички решения относно родителската отговорност, включително мерките за защита на детето, независимо от каквато и да е връзка с брачното производство. По делата за родителската отговорност, създадени с Регламент № 2201/2003, са оформени в светлината на най-добрия интерес на детето.

Възможните ограничения, при които съдът следва да разреши по реда на чл. 127а СК, пътуване на дете в чужбина без съгласието на единия родител, са само гарантиращите опазването на най-добрия интерес на детето, а това не може да стане, ако пътуването не е предвидимо във времето и пространството. В тази връзка *ТР № 1/2016 г. от 03.07.2017 г., постановено по Тълкувателно дело № 1/2016 г., ОСГК на ВКС*, приема, че съдът може да разреши по реда на чл. 127а от СК пътуването на ненавършило пълнолетие дете в чужбина без съгласието на единия родител за пътувания в определен период от време и/или до определени държави, респективно държави, чийто кръг е определяем.

В конкретния случай ищецът желае да пътува с детето си до Европейския съюз, Великобритания и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония и Република Сърбия, Република Турция, Албания и Босна и Херцеговина. От събраните по делото доказателства се установява, че грижи за детето се полагат от майката, като на бащата е определен режим на лични контакти. Детето тренира таекуондо и има желание да посещава състезания в чужбина. Често тези състезания се провеждат в Република Сърбия, република северна Македония. Установи се, че бащата не дава съгласие за издаване на документи и пътуване в чужбина. Налице е спор между страните относно кръга на държави, срока за пътуване и лицата, които могат да придружават детето.

С оглед събраните доказателства по делото, в рамките на заявеното искане с молбата по чл. 127а СК, съдът следва да разреши пътувания в определен период от време и/или до определени държави. (виж *ТР № 1/2016 г. от 03.07.2017 г.*). Срокът на разрешението се определя от конкретните обстоятелства, но винаги при съобразяване възрастта на детето. (в този смисъл и Решение № 253 от 20.07.2015 г. по гр. д. № 7336 / 2014 г. на ВКС, IV ГО.).

Възражението на ответника, че детето не трябва да пътува, защото целта е да се лиши бащата от контакт с детето, е неоснователно. Детето има желание да пътува, да опознава чужди култури и да се състезава извън Република България. При преценка за основателност на исквете, съдът се ръководи единствено от интереса на детето.

От изложеното и с оглед събраните доказателства по делото се прави извод, че в интерес на детето е да има възможност да пътува в определените с искането държави, за определен период от време. Държавите, за които се иска заместване на съгласието на бащата са страни по Хагска Конвенция и при евентуално отклонение от съдебното решение от страна на майката, бащата има механизъм на защита.

Към момента на приключване на съдебното дирене, детето е на 10 години. Ето защо намира, че в интерес на детето е то да може да пътува в чужбина за срок от пет години считано от влизане в сила на решението. Съдът определя и период на самите пътувания, а именно не повече от три месеца в календарната година. Пътуванията не трябва да съвпадат с режима на лични контакти на бащата с детето.

Мотивиран от горното, искането за издаване на документи за задгранично пътуване, съгласно Закона за Българските Лични Документи/ЗБЛД/, също е основателно.

Разноски при спорна съдебна администрация, каквото е настоящото производство, не се дължат. Ето защо, съдът не следва да присъжда разноски на страните по правилото на чл. 78 ГПК. В този смисъл е и Определение №385/25.08.2015 по дело №3423/2015 на ВКС, ГК, I г.о

Така мотивиран, Софийският районен съд, Трето гражданско отделение, 149^{-та} състав

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на основание чл. 76, т. 9 ЗБЛД, вр. чл. 127а, ал. 2 СК, на Х. К. Г., ЕГН:*****, за пътувания на детето с. Х. Г.а, ЕГН:***** извън територията на Република България до следните държави: държавите-членки на Европейския съюз, Великобритания, Албания и Босна и Херцеговина и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Турция, придружавана от майката Л. Т. И., ЕГН:***** или **упълномощено от него лице** за срок за срок от пет години, считано от влизане в сила на решението без ограничение на броя на пътуванията и за време общо не повече от три месеца в годината, и които пътувания да не съвпадат по време с определения режим на лични контакти на бащата с детето.

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на основание чл. 45 ЗБЛД вр. чл. 127а, ал.2 СК на Х. К. Г., ЕГН:***** за издаване на паспорт по ЗБЛД на с. Х. Г.а, ЕГН:*****.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____